

We vinden de uil 's ochtends na de storm helemaal aan de rand van ons bos. Kapotgewaaid, vleugels midden in de vlucht bevroren en de ronde ogen glazig. Ik raak met mijn vingertop even zijn veren aan en ben verbaasd dat ze nog steeds echt aanvoelen ook al is de uil ergens anders heen en is pap al een kuil voor hem aan het graven in de doorweekte aarde.

Als ik hem optil is hij heel groot in mijn handen maar de holle botjes doen het meeste van het werk voor me en ik verwacht bijna dat de uil de stijfheid uit zijn veren zal schudden en zal wegvliegen. Ik zie weleens flitsen van uilen die tussen de bomen door duiken. Ik hoor ze zachtjes roepen alsof ze nachtliedjes voor elkaar zingen en ze zijn mooi, als geheimen die zijn ingepakt in het donker. Ik vind echt niet dat deze in een kuil in de grond mag. Dat zeg ik tegen pap maar hij zegt dat het de 'levenscyclus' is, en dat de uil nu 'weer deel van de natuur wordt'. Hij gaat rotten tot alleen de botjes over zijn en de grond voeden met zijn

vlees en plantenwortels uit zijn veren laten groeien. Ik zou het eigenlijk best willen zien gebeuren. Een keer heb ik het geraamte van een vos gevonden dat in een cirkel van botten en plukken vacht was gedraaid. Zijn gebogen schedel en zijn ribben, net een harp, waren roomwit en mooi.

Pap schept met zijn spade de laatste aarde weg en gaat met een zucht die om hem heen wolkt tegen de voet van een boom zitten. Ik leg de vogel in de kuil en markeer het graf met een gladde steen zodat ik het altijd onthoud.

Nadat we de uil hebben begraven lopen we het hele bos door en ruimen de ergste rommel op van de storm en de regen en het bliksemongetje dat heeft gelikt aan de oude eik met de takken die zich uitspreiden als de tentakels van een reuzeninktvis. De schade is niet zo groot als weleens eerder en het lijkt alsof de storm alles heeft schoongemaakt zodat het weer nieuw en fris is. Met mijn haviksogen zoek ik in zwaaiende bogen de grond af en vind zoals gewoonlijk schatten in de overhoop geregende aarde. Scherven aardewerk en iets wat een Romeinse munt zou kunnen zijn. Edelstenen van glad blauwgroen glas. Ik stop ze in mijn zak waar ze tegen elkaar stoten en roepen om me hun verhalen te vertellen, maar daar luister ik later wel naar. Nu schrapen en hakken en harken en sjoeren we tot de half afgebroken takken en gespleten stronken weer netjes zijn en de rafelranden van het bos er weer wat beter uitzien.

Ik help pap de beste van de afgefallen takken op de aanhanger te laden, zodat we die in blokken voor de haard kunnen hakken of misschien voor een vuur buiten, en dan rijden we de quad over de modderpaden terug naar huis

zodat we ze daar kunnen uitladen en in de houtschuur leggen. Dat is mijn minst favoriete werk want ik krijg er spierpijn van en hoeveel hout ik ook uit de aanhanger til en in de schuur leg, de stapel lijkt nooit kleiner te worden. Maar ik denk aan de verhalen die in mijn zak verstopt zitten en ik voel al hoe de beginnetjes en de middens en de eindes zich in mijn hoofd aan elkaar rijgen en mijn spieren werken op eigen houtje door. Steeds weer steek ik mijn handen uit tot ze ten slotte lucht raken en de aanhanger leeg is. Pap en ik klimmen weer op de quad zodat we nog één keer het bos rond kunnen rijden voor een laatste controle.

Pap laat mij rijden, al zijn mijn benen niet lang genoeg om met mijn voeten te kunnen schakelen dus dat doet hij terwijl hij achter me zit. We maken een rondje door het bos terug naar de uil.

Pap zegt ‘wacht even, even vaart minderen’ maar ik ga al zo langzaam dat ik nu helemaal moet stoppen en hij klimt van de achterkant van de quad. Hij duwt een samengeklit gordijn van zegge opzij en gaat op zijn hurken zitten. ‘Kom eens kijken’ zegt hij en ik spring van de quad en tuur in het donker want wie weet heeft hij nog meer uit de grond opgewoelde schatten gevonden.

Het is een uil. Een piepklein donzig vlekje babyuil.

Er vormt zich al bijna een wit hartvormig vlekje op zijn gezicht. Grote ogen. Een piepklein kort snaveltje. Ronde broze borst. Van zijn kop tot de punten van zijn opgevouwen vleugels in een waas van zachte pluisjes gedoopt.

Ik steek mijn vingers naar hem uit maar pap houdt voorzichtig mijn hand tegen en schudt zijn hoofd. ‘We

moeten hem met rust laten. Misschien komt er een andere uil naar hem terug en als we zo'n klein uiltje meenemen...'

Zijn stem sterft weg en ik wil de onuitgesproken woorden uit zijn mond graaien en ze de donkere lucht in gooien want ik wil dat uiltje niet moederziel alleen hier tussen de gekneusde bladeren achterlaten.

Hij zegt dat ik vast naar binnen moet gaan terwijl hij de quad wegzet zodat ik wat warmes kan drinken en even kan opwarmen voor we weer naar buiten gaan om iets voor het avondeten te regelen.

Binnen zet ik de ketel op de kachel en ga in mijn lievelingsstoel zitten. Die is zacht en opgelapt en ziet eruit alsof hij misschien wel honderd jaar oud is. Aan één kant begint het vulsel er weer uit te komen, het puft als een stormwolk naar buiten.

Ik installeer me en zoek op hoelang het duurt voor er van een begraven vogel niet meer over is dan die holle botjes die als lucht voelden in mijn handen, en volgens alle boeken is dat zes maanden. Dus in maart is de begraven uil alleen nog maar sneeuwwit in het donker onder me. Ik denk er niet aan waar het babyuiltje dan is maar ik duim zo hard dat de botjes in mijn vingers knakken omdat ik wil dat een van zijn ouders hem komt halen.

Ik lees over uilen en dat ze woelmuizen en spitsmuizen eten. Die eten ze letterlijk met huid en haar op en alles wat ze niet kunnen verteren braken ze in een balletje uit. Je kunt de huid en de botjes en vacht zien van alles wat ze hebben gegeten. Ik lees ook dat ze het eerste wat ze zien dat hun eten brengt altijd als hun vader of moeder

blijven beschouwen, zelfs al is het een poppenkastpop die een muis vasthoudt.

Als ik uitgelezen ben was ik mijn zweterige haar in de gootsteen. Ik schud de druppeltjes los als parels die in de lucht om me heen uiteenspatten.

Wij wonen in het bos en wij zijn wild.

Vanavond huilen we als wolven naar de sterrenhemel. We gooien onze stemmen omhoog en vormen en vermenigen ze en kneden ze als klei. We kunnen onze geluiden zo uitrekken dat ze tot de toppen van onze hoogste bomen komen en weer omlaag naar de aarde die vol geheimen zit en zodat ze in de braamstruiken verstrikt raken en over het meertje scheren want deze wereld is van ons en we zijn alleen.

Alleen wij.

Een plukje mensen in een plukje van een wereld die zo klein is als een knikker. Wij zijn piepklein en wij zijn alles en wij zijn wild.

Wij wonen in het bos.

Wij wonen in het bos en wij zijn wild.

Ons huis staat in het bos en is gemaakt van de bomen die het omringen. Ze zijn gekapt en geschaafd en gladgeschuurd tot een huis, en daarom is dat niet hetzelfde als naar de kromme takken kijken maar ik vind het fijn om midden in het bos te zijn. Het voelt als een geheim omdat we verborgen en vergeten zijn op de allerbeste manier, ook al weten de mensen dat we hier zijn. We moeten iets van

eens per jaar het dorp in om het eten te kopen dat we niet kunnen verbouwen of de kleren die we niet zelf kunnen maken, wat bijna alle kleren zijn behalve sokken, en zelfs die zijn niet erg goed als ik het probeer. Pap kan met zijn klik-klakkende naalden en met een oogje op de kachel een bol wol in een voetvorm veranderen, maar ik kom niet verder dan een warboel. We kopen alles wat we voor het komende jaar nodig hebben en glippen dan terug het bos in terwijl het dorp ons weer vergeet.

Het huis is door pap gebouwd voordat ik werd geboren. Toch ben ik niet hier geboren, want op het laatste moment zei de vrouw die mijn moeder is ‘ik dacht het niet’ en werd ze snel naar het ziekenhuis gebracht en door gangen gereden die wit en felverlicht waren en boomloos en kaal en als niets wat ze zich herinnerde. Maar toen herinnerde ze het zich weer. Ze herinnerde zich alle dingen zoals magnetronovens en internet en verwarming die aangaat met één druk op een knop en niet door een bulderende kachel waarvan je kleren rokerig en zoet gaan ruiken. Ze herinnerde het zich, en toen ze haar baby had, in een wit dekentje gewikkeld dat kleurde bij de muren en de lakens en de kussens, zei ze tegen pap dat ze ‘niet terug’ kon.

Toch deed ze dat wel, een poosje. Maar ze zweefde weg naar de wereld die grenst aan de onze, en toen ik vier was verdween ze. De herinnering aan de dag dat ze vertrok zit geloof ik nog in mijn hoofd maar die herinnering is alsof ik water probeer vast te houden in het kommetje van mijn handen en het voor mijn ogen wegsijpelt. Er zijn flarden van een vrouw die mijn hand vasthoudt en ik voel hoe mijn hele lichaam wordt meegetrokken door het tij van

iemand die rent en mijn benen kunnen het niet bijhouden. Er wordt gehuild en ik weet dat ik zo hard heb gekrijst dat het de lucht doorboorde en de vogels verjaagde.

Ik wilde niet dat ze mij meenam. Ik wilde niet weg uit het bos.

Als ik nu probeer me haar te herinneren lijkt het alsof ze uit mijn geheugen is weggesneden en er alleen nog een zwarte mensvormige schaduw is waar zij hoort te zijn, en soms is ze er wel maar dan wordt haar silhouet wazig en kringelt het als rook en blijft er niets over. Ik haat haar omdat ze niet meer wild wilde zijn en ik haat haar omdat ze bij ons weg is gegaan en ik haat haar omdat ze uit ons volmaakte plukje wereld is weggegaan.

Ze schrijft heel vaak maar ik lees die brieven nooit. Ik snap niet dat pap nog de moeite neemt ze op te halen uit de houten brievenbus vlak naast het pad dat naar de wijde wereld leidt. Zij is de enige die ons ooit iets stuurt. Een keer heeft pap een van die brieven opengemaakt en op de keukentafel gelegd zodat ik hem kon lezen, maar ik heb het papier verfrommeld tot een volgekrabbeld bolletje en toegekeken toen het in het vuur in as veranderde en de inktwoorden verbleekten in de gloeiende houtresten. Toen ik vijf werd kwam ze naar het bos en ik verstopte me in een boom en kwam niet omlaag voor het avond was, zelfs niet toen pap naar boven klom om me eruit te praten. Toen ik zeven werd deed ze het weer en daarna toen ik negen werd, en elke keer klauterde ik tussen de veilige takken. Pap zegt dat ze niet zo ver weg woont, en dat ik haar eens moet opzoeken, zien waar ze woont en met haar praten en weer haar dochter zijn, maar elke keer

dat hij over haar begint stop ik met schatzoeken en klim ik in een boomtop en nu doet hij dat niet zo vaak meer. Alles is hier ver vandaan en dat is precies hoe het van mij moet blijven.

Er is een woord in het Duits waar ik over heb gelezen. Duits heeft veel van die vreemde en magische woorden waarbij ik-weet-niet-hoeveel gevoelens in de letters opgekruild zitten, zoals vrolijk zijn als een ander verdrietig is of ergens willen zijn waar je op dat moment niet bent. Dat heb ik alleen als we naar het dorp gaan. Mijn lievelingswoord betekent *woud-eenzaamheid*, en het is het gevoel in je eentje in het bos te zijn en kalm en gelukkig en veilig te zijn, en dat wilde zij niet. Zij wilde dat ik naar school ging en in de weekenden bij haar was, ver weg, maar wanneer kon ik dan ooit wild en vrij zijn en in bomen klimmen en op schattenjacht gaan en verhalen vertellen bij het vuur?

Ik wil haar niet.

Ze is niet wild zoals wij.

Als we zijn uitgehild laten we onze adem melkachtig de avondlucht in stromen. We verzamelen takjes en de droogste bladeren en het groene pluis van mos dat in boomstronken zinkt en we maken een vuurtje. Pap haalt aardappels uit zijn zak en die duwen we in de vlammen tot ze zingen. Als ze gaar zijn prik ik er een stok doorheen en trek ze uit het vuur, en ze ruiken zo ontzettend lekker dat ik meteen in de mijne wil bijten. Maar dat doe ik niet, niet sinds de vorige keer en de smaak van vuur en daarna urenlang ijs door mijn rood-rauwe mond schuiven. Ik blaas op mijn aardappel-op-een-stok en net als anders wijst pap me de sterrenbeelden aan die door het bladerdak gluren, ook al kan ik ze allemaal zelf vinden. 'Orion, de Jager, drie sterren als gordel. De beren: de Grote Beer en de Kleine Beer. Lupus, de Wolf, puntige tanden.' Een wilde lucht.

Als het vuur dood is gaan we terug naar ons huisje en de koude lucht bevriest de punten van mijn haar. Als ik er met mijn hand aan voel vind ik klontjes ijs, net scherpe

sterretjes. We lopen langs het meertje, het oppervlak trekt al strak van de vorst en ik ben benieuwd of ik dit jaar van pap zal mogen schaatsen op de ijzers met bruine veter-schoenen die hij had toen hij zo oud was als ik nu. Hij zegt altijd dat het te gevaarlijk is en dat het gladde glas zal barsten en dat ik er dan doorheen zak en onder het ijs vast kom te zitten. Ik wil alleen maar over het oppervlak glijden net als een meisje waarover ik in een van mijn boeken heb gelezen, en dat dat dan een beetje voelt als vliegen.

In huis is het ook koud. Ik zie mijn adem binnen even goed als buiten maar het heeft geen zin om nu de kachel nog aan te steken. Pap stapelt hout op voor morgenochtend en port in de grijze houtresten in de buik van de kachel om de laatste warmte eruit te krijgen. Hij legt zijn hand op mijn hoofd en ik leun tegen hem aan en ik kan zijn hartslag horen en ik ben klein en warm en veilig. Hij doet heel even het licht aan zodat ik de weg naar mijn kamer kan vinden, al kan ik dat in het pikdonker net zo goed. Soms neem ik een kaars mee, ook al weet ik de weg en ook al hebben we elektriciteit, want dan heb ik het gevoel dat ik in de bladzijden woon van een van mijn boeken over kinderen die leefden voor er elektrisch licht bestond.

Mijn slaapkamer is klein en het dak loopt schuin af naar de vloer, maar dat vind ik fijn want dat maakt het juist knus. Ik heb een plank bij mijn bed met een vos die uit een stuk hout is gesneden, zo licht dat hij bijna in de lucht zweeft, en een pot vol gekleurde stukjes glas en plastic en metaal, allebei van pap gekregen, geloof ik. Ik heb twee muren helemaal vol boeken en die zet ik graag op volgorde van kleur zodat de ruggen een regenboog

vormen. Ik doe ze nooit weg en ik kan er op goed geluk eentje tussenuit trekken en dan weet ik het verhaal nog helemaal en ook hoe het voelde toen ik het voor het eerst las en wat er gebeurde.

Ik heb een lapjessprei op mijn bed van driehoekjes stof uit mijn oude jurken en shirts en truien en broeken. Die lapjes passen in elkaar en vormen samen iets nieuws en ik hou van die sprei want het zijn aan elkaar genaaide verhalen van vroeger die ik nu om me heen trek. Ik vind het fijn om er 's avonds onder te kruipen en dan uit mijn raam te kijken en het bos te zien oplossen in het donker en naar de nachtvogels te luisteren als ze beginnen te zingen. Maar als ik ze vanavond allemaal hoor kan ik alleen maar aan de dode uil en aan het babyuiltje denken. Ik knijp mijn ogen stijf dicht en de beelden van het steeds donkerdere bos gaan in stof op.

Maar mijn hart blijft maar tegen mijn ribben bonken, dus ik kruip uit bed en maak mijn schatkist open. Hij ziet eruit als eentje die een echte zeerover op zijn schip zou hebben maar in plaats van gouden munten zitten er stukjes in van verhalen uit het bos. De kist is ook van hout uit het bos gemaakt. Pap heeft hem in elkaar gezet en geschuurd en getimmerd en ingepakt voor Kerstmis toen ik zes was. Wat erin zit is magie. Een legpuzzel van scherven aardewerk dat van een familie van oeroude bosmensen moet zijn geweest die wild leefde en alleen op vuurtjes kookte en onder de sterren sliep. Er zitten spierwitte botten in uit het geraamte van een draak die vroeger het bos bewaakte met zijn sterke vurige adem, en de veren van een vogel die brandwonden kon genezen met zijn lied. Als ik een nieuw

geheim in de aarde vind stop ik dat altijd in mijn schatkist en zo is het net of mijn hoofd vol andere levens zit.

Ik pak de dingen die ik vandaag heb gevonden en leg ze naast elkaar op mijn bed. Ze rammelen van de verhalen. De dunne misschien-munten die krom en verbogen zijn waren misschien de laatste centen van een jongen die voor de wolven werd gegooid omdat hij zo vreemd en sterk was. Hij kon genezende drankjes maken voor ontstoken wonden en hoestbuien waar je ribben van kraakten en koorts die je doornat van het zweet maakte, en toch vertrouwden de dorpsbewoners hem niet. Maar met een laag fluitje en een snelle zwiep van zijn handen kreeg hij de grauwendende wolven in zijn macht en hij reed op hun brede rug tussen de bomen door en zij brachten hem eten en hij genas hun wonden. De scherven aardewerk zijn van de potten waarin hij eten klaarmaakte uit de wilde wereld om hem heen, stukken groente en felgekleurde ronde bessen kookte boven een hongerig vuur. De gladde blauwgroene stukken glas waren zijn magische stenen, de stenen die hem de macht gaven dingen die kapot of verkeerd waren te herstellen en te helen. Ik wrijf met mijn duim langs de randen die gepolijst zijn door de tijd en leg ze voorzichtig in mijn schatkist.

Twee dagen later is het mijn maand want het is oktober. Oktober is de beste maand als je in het bos woont en misschien ook als je er niet woont, maar dat weet ik niet. Het is als de bomen hun bladeren gaan losschudden op een lapjesvloer en de grond de kleur van vuur krijgt. Het is fris met een fluistering van vorst en het ruikt naar rook.

Alles voelt nieuw en opwindend.

Ik ben in oktober geboren in dat schone witte ziekenhuis hier ver vandaan. Er is een foto van mij als baby in een regenboogdekentje gewikkeld en onvoorstelbaar klein. Hij is genomen met een stokoude camera van toen pap nog klein was, die de foto meteen uitspuugt. Die camera doet het niet meer, maar ik heb geen foto's nodig om dingen te onthouden.

Pap zei dat hij en de vrouw die mijn moeder is namen voor me door de kamer gooiden, maar die stuiterden tegen de muren en vielen met een bons op de vloer omdat ze geen van alle precies goed voelden. Ze namen me mee terug naar het bos en de kachel met zijn buik vol vuur en de vogels en de dassen en de vallende bladeren en pap zei 'Oktober' en die naam zweefde omhoog.

Dus dit is mijn maand. En die beginnen we altijd op dezelfde manier.

Zelfs als het vriest.

Ik wurm mijn gele rubberlaarzen uit en steek mijn voeten in het meertje om het water te testen. De koele zijdezachte modder glijdt tussen mijn tenen. Ik trek sneller dan snel mijn kleren uit tot ik alleen mijn onderbroek nog aanheb. Die waarvan het elastiek rafelt als witte inktvisarmen. Ik zie ijsscherven glinsteren op het glazige wateroppervlak. Heel even kan ik het niet. Ben ik net zo bevroren als de grond en het ijs en het gras. Ik zit vast in de lucht en kan geen spier bewegen. En dan schreeuwt er een vogel van blijdschap en zie ik hem omlaagduiken naar een prooi of zo en ik kijk naar pap en in drie-twee-een